

5HD200 Hospodářské dějiny

Přednáška č. 2

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Nizozemí

Flandry - na přelomu 12. a 13. století urychlení ekonomického rozvoje, centrum soukenictví

Bruggy ve 13. až 15. století

- obchod se sukmem, kořením
- 1309 - založení burzy
- koncem 15. století – zanesení přístupové cesty k moři

Antverpy

- od počátku 16. století rychlá expanze obchodu
- trh v Antverpách (koření)
- založení burzy (komoditní, cenných papírů)
- poslední třetina 16. století – konec největší konjunktury, zhoršená bezpečnost námořních tras, válečné konflikty

Severní Nizozemí

- změny od počátku 15. století – lov sled'ů
- obchodem se dřevem a obilím
- 15. století – rozvoj obchodu s Dánskem, Švédskem a Pobaltím
- 16. a 17. století - rozvoj výroby a exportu lodí
- 1581 – rozdělení Nizozemí

Spojené provincie nizozemské

- „republika“
- „demokratický režim“, náboženská tolerance
- přelom 16. a 17. století – urychlení hospodářského růstu a nizozemské zámořské expanze
- soupeření s Portugalci
- role reexportu
- 1602 – založení nizozemské Východoindické společnosti

Spojené provincie nizozemské

- Nizozemci v Japonsku
- komoditní struktura nizozemského obchodu
- 1621- založení nizozemské Západoindické společnosti
- Nový Amsterdam

Spojené provincie nizozemské

- 17. století – podstatné rozšíření manufakturní výroby
- textilní výroba
- výroba optických přístrojů, hodin, knih a map
- role imigrace
- závislost na dovozu

Spojené provincie nizozemské

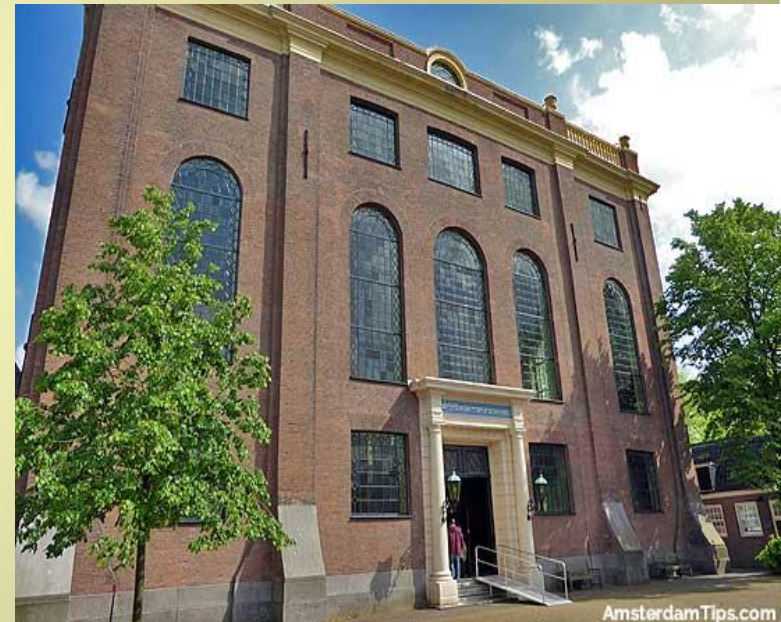
- vývoj v zemědělství
- vysoká produktivita práce

- polovina 17. století – nizozemská expanze kulminuje
- Amsterdam – nejvýznamnější obchodní a finanční centrum západní Evropy
- Amsterdamská burza (1602)
- Amsterdamská banka (1609)

Spojené provincie nizozemské

- důvody ekonomické prosperity
- omezené státní regulace, náboženská tolerance, podnikatelský duch
- přelom 17. a 18. století – postupný úpadek
- sílící konkurence
- závislost na zahraničním obchodě
- začátek průmyslové revoluce

Francie

Francie v 15. století - výhody

- 1453 – konec stoleté války
- obrovský vnitřní trh
- relativní dostatek surovinových zdrojů a potravin

Francie v 15. a 16. století - problémy

- nekvalitní dopravní cesty
- vnitřní cla a mýta
- relativní zaostávání manufakturní výroby
- problematické vztahy mezi katolíky a protestanty
- postupné zvyšování daní

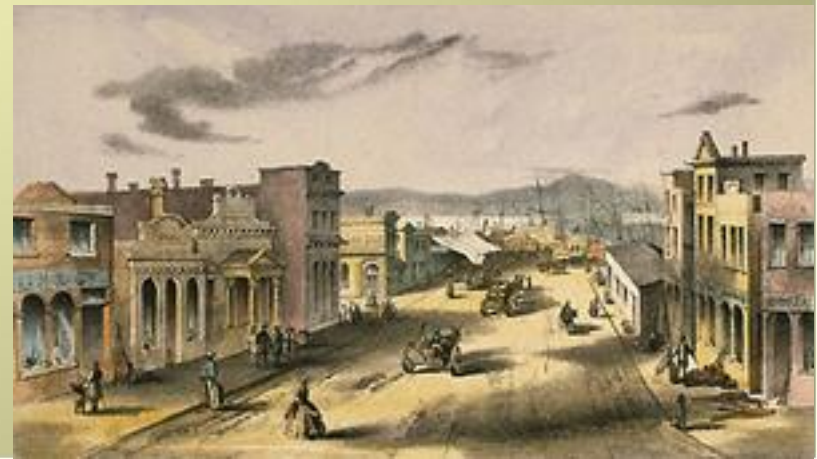
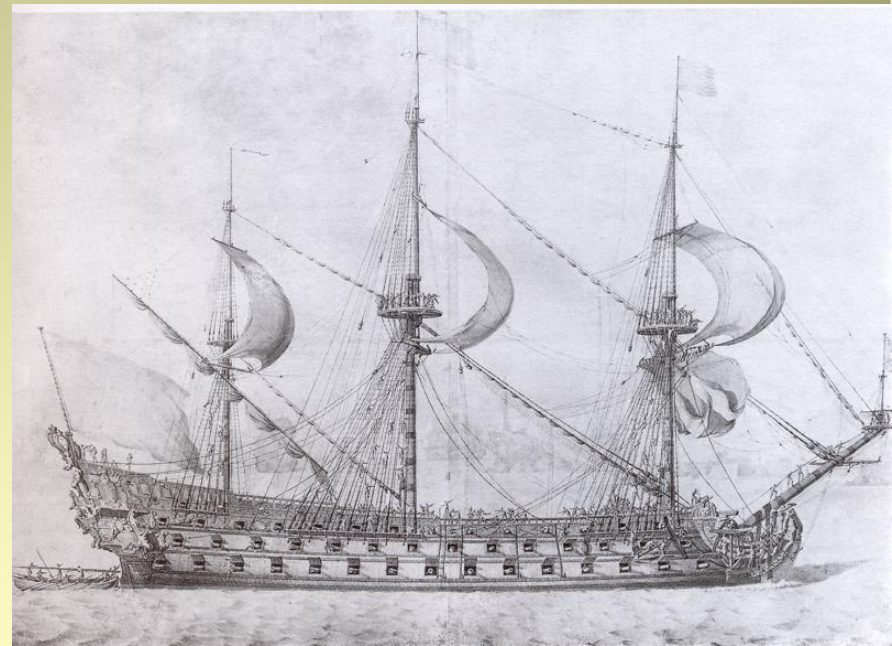
Jean-Baptiste Colbert

- hospodářská politika vycházející
- z merkantilistických principů
- generální kontrolor financí Ludvíka XIV (1661-1683)
- snaha zvýšit daňové příjmy
- akumulace platebních prostředků prostřednictvím zahraničního obchodu
- představa permanentní obchodní války

Jean-Baptiste Colbert

- omezení dovozu a stimulační vývozu
- francouzská expanze do zámoří
- stabilizace státních financí a vybudování silného válečného loďstva
- kontroverzní hodnocení Colbertovy hospodářské politiky

Anglie (Velká Británie)

Anglie ve 14. a 15. století

- nedostatek potravin
- demografické problémy
- „permanentní válka“

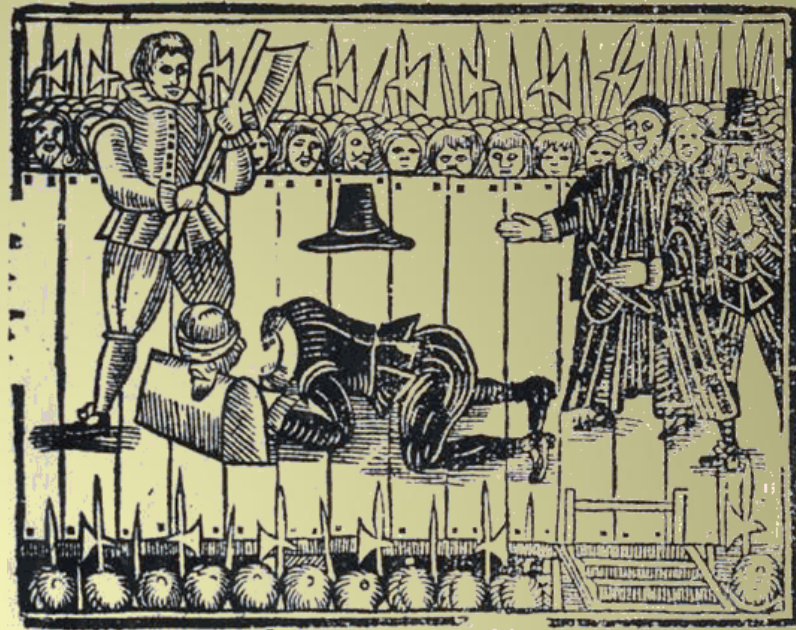
Anglie v 16. století

- dynastie Tudorovců
- urychlení hospodářského rozvoje
- vláda Alžběty I.
- vlna a vlněné výrobky
- rozvoj Londýna
- význam Anglie jako námořní mocnosti

Anglie v 17. století

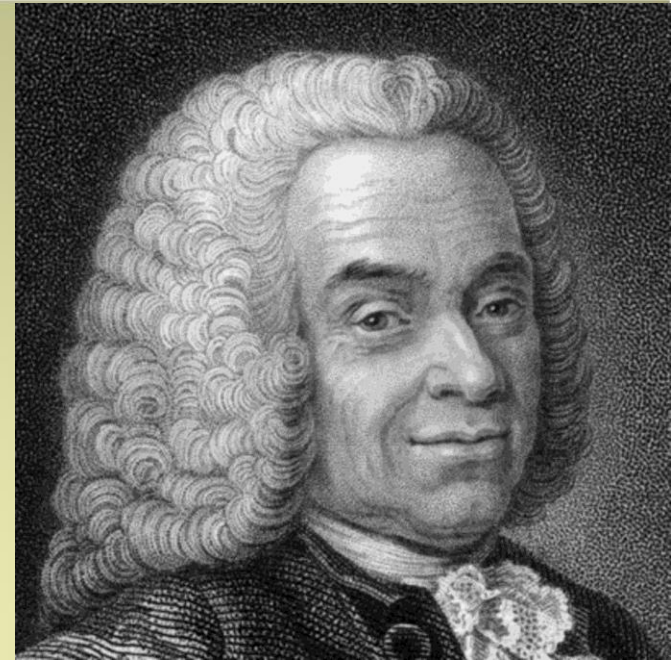
- role parlamentu – ochranářské zákony
- Zákon o plavbě z roku 1651
- nizozemsko-anglické války
- vnitřní spory, opakující se destabilizace
- Bank of England (1694)

Fyziokraté

François Quesnay

- *Obecné principy hospodářské politiky zemědělského státu (1758)*
- reforma zemědělství
- kritika rozsáhlého státního intervencionismu
- kritika merkantelistických principů

Fyziokraté

François Quesnay

- zastánce volného trhu (laissez-faire)
- „přehnaný“ důraz na agrární sektor
- dělení společnosti

Jacques Turgot

- generální kontrolor financí Ludvíka XVI. (1774-1776)
- odstranění regulací obchodu
- spor o daňovou reformu

TABLEAU ECONOMIQUE.

Objets à considérer, 1° Trois sortes de dépenses; 2° leur source; 3° leurs avances; 4° leur distribution; 5° leurs effets; 6° leur reproduction; 7° leurs rapports entr'elles; 8° leurs rapports avec la population; 9° avec l'Agriculture; 10° avec l'industrie; 11° avec le commerce; 12° avec la masse des richesses d'une Nation.

DEPENSES PRIMITIVES <i>Produites par le Travailleur &c.</i>	DEPENSES DU REVENU <i>Il y en a trois, 1° prélevé aux Dépenses productives et aux Dépenses stériles.</i>	DEPENSES STÉRILES <i>Produites par l'Industrie, &c.</i>
Avances annuelles <i>pour produire un revenu de 600^l par an.</i>	Revenu <i>annuel</i>	Avances annuelles <i>pour les dépenses des Dépenses stériles, &c.</i>
Production annuelle brute	600 ^l	Production annuelle brute
300 ^l reproduction net	300 ^l	300 ^l
150 ^l reproduction net	150 ^l	150 ^l
75 ^l reproduction net	75 ^l	75 ^l
37.50 ^l reproduction net	37.50 ^l	37.50 ^l
18.75 ^l reproduction net	18.75 ^l	18.75 ^l
9.37 ^l reproduction net	9.37 ^l	9.37 ^l
4.68 ^l reproduction net	4.68 ^l	4.68 ^l
2.34 ^l reproduction net	2.34 ^l	2.34 ^l
1.17 ^l reproduction net	1.17 ^l	1.17 ^l
0.58 ^l reproduction net	0.58 ^l	0.58 ^l
0.29 ^l reproduction net	0.29 ^l	0.29 ^l
0.14 ^l reproduction net	0.14 ^l	0.14 ^l
0.07 ^l reproduction net	0.07 ^l	0.07 ^l
&c.		

REPRODUIT TOTAL 600^l de revenu; de plus, les frais annuels de 600^l et les intérêts des avances primitives du Travailleur, de 300^l que la terre rendit. Ainsi la reproduction est de 1500^l compris le revenu de 600^l qui est la base du calcul, abstraction faite de l'impôt prélevé, et des avances qui exigent sa reproduction annuelle; &c. Voyez l'Explication à la page suivante.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

